

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Bittori Foruria Zabala

*Gernika-Lumo,
Bizkaia
(1933-2019)*

Aurkibidea

Biografia

1933an jaio zen [Trama](#) baserrian. Ama ondoko etxekoa zuen, [Zabala](#)koa, eta aita Trama bertakoa. Ama ez zuen ezagutu, eta umetan izeko baten etxean egon zen, [San Juan Ibarra](#)ko Ezenaroren txaletean, handik karmeldarren ikastetxera joan zedin. 12-13 urte gaz Gasteizeko ikastetxe batera joan zen ikastera. 17 urte gaz-edo, etxera bueltatu eta lanean hasi zen. Leku ezberdinetan aritu da lanean: Telefonican, Portuondon... Bere ahizpa Sabiñe jostuna zen, eta hark egiten zizkion arropak; prakak ere gazterik hasi zen erabiltzen Bittori, hori egiten zuen lehenengotariko emakumea izan zela dio.

Zintak

GER-029

- **Proiektua:** Gernika-Lumoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-04-20
- **Iraupena:** 42 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Karmelitetatik bota zutenekoa

- **Erref:** GER-029/002
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:00:21. **Bukatu:** 00:02:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Traman jaioa da. Ama ez zuen ezagutu eta izebaren etxera joan zen bizitzera, eskolara Gernikako karmelitetara joateko. Moja batek Gernika gorriek erre zutela, bere aitak erre zuela esan zion eta aita eskolara joandakoan, Bittori eskolatik bota zuten.

2. Kalerako oinetakoak aldatu

- **Erref:** GER-029/008
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:14:25. **Bukatu:** 00:15:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Tramatik Gernikara joateko, bidean oinetakoak aldatu egiten zituzten.

3. Ahizpa modista

- **Erref:** GER-029/009
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:15:40. **Bukatu:** 00:17:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Bere ahizpa modista ona zen eta arropak berak egiten zizkion. Egunero bizikleta hartu eta lagunengana joaten zen.

4. Prakatxo datorrela

- **Erref:** GER-029/012
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:22:31. **Bukatu:** 00:23:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Aintzinako ipuinak. Prakatxo etorriko zela mehatxu egiten zien aita. Ekaitza zetorrean ere Prakatxo zetorrela esaten zien. Mahaipetan ezkututzen zen.

5. Frakak jantzita gaztetatik

- **Erref:** GER-029/013
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:23:47. **Bukatu:** 00:25:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Lehenengotarikoa izan zen frakak janzten. Bere ahizpak egiten zituen. Batzuek onerako eta beste batzuek txarrerako iritziak ematen zizkieten. Osaba bat izan zuen apaiza, Don Tomas.

6. Zigarroak eta tabernak

- **Erref:** GER-029/014
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:25:50. **Bukatu:** 00:28:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:

Gaztetatik erre izan du. Lagunekin eskuz egiteko zigarroak erosten zituen eta arto artean erretzen ibiltzen ziren. Modari jarraitzearen, erre ere egiten zuen. Tabernara joaten ziren baina muztioa edatera. Orduko tabernak izendatzen ditu.

7. "Las Americanas" ile-apaindegira

- **Erref:** GER-029/016
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:29:39. **Bukatu:** 00:31:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Apaintzea
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

<p>Berandu artean ez du aurpegia margotu izan. Ezkutuan ibiltzen zen. Hamazortzi urtetik aurrera ile-apaindegira joaten zen, "Las Americanas" izenekora. Non zegoen kontatzen du.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com